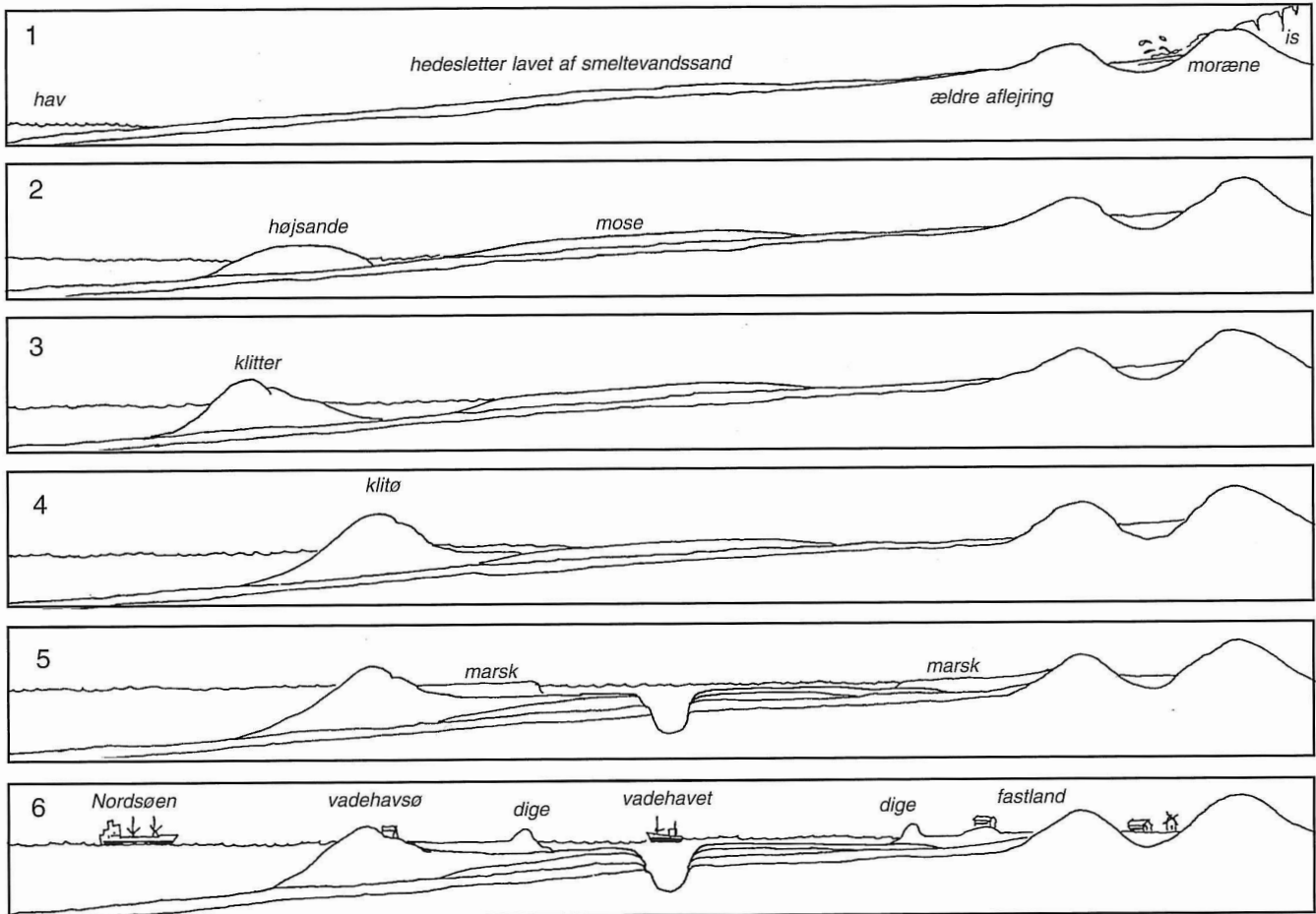

Vadehavet er skabt af tidevandet

Vadehavet og marsken er skabt af tidevandet. Det bringer ler og sand fra Nordsøen ind til kysten, hvor det bliver liggende. Tegneserien viser hvordan Vadehavet er dannet gennem de seneste 20.000 år. Prøv at farvelægge de forskellige lag i havbunden. Du kan evt. først forstørre tegningerne i en fotokopimaskine.

1. Under istiden for ca. 20.000 år siden lå havoverfladen 100 meter lavere end i dag. Imellem iskanten og havet blev der dannet store flade havesletter af smeltevandssand.

2. Isen smelter bort, så vandstanden i havene stiger. Strøm og tidevand transporterer sand fra havet ind mod kysten, hvor der dannes højsande. På den lave haveslette dannes flere steder moser.

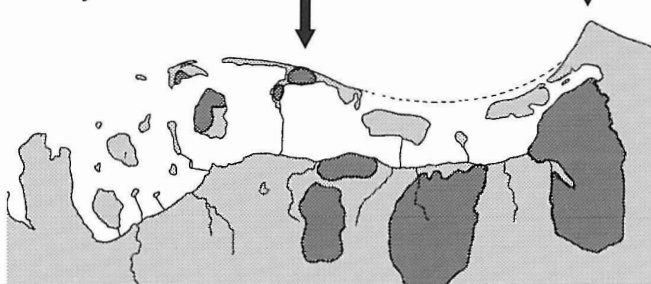
3. Havspejlet stiger yderligere. På højsandet blæser vinden sandet sammen til klitter.

4. Efterhånden som havet stiger vandrer klitøen indad, og sand lægger sig oven på moserne. I dag kan man finde tørvelag flere steder under Vadehavets sand. Sand fra Nordsøen vandrer stadig ind mod kysten.

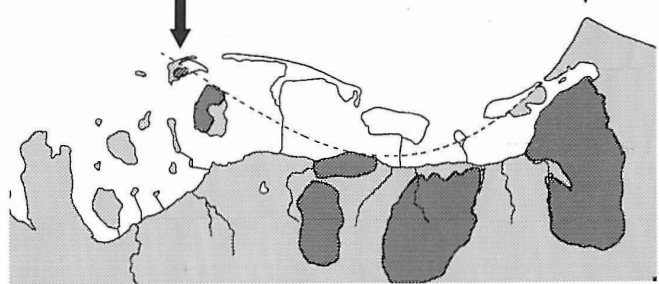
5. Vadehavet har helt overlejret moserne. I læ af øerne og langs fastlandskysten dannes marsk. Dybe tidevandsrender skærer sig ned i vaderne.

6. Vadehavsvøerne og kystlandet beboes og marsken inddiges.

Det danske Vadehav findes kun fordi der ligger et solidt rev ud for Blåvandshuk mod nord og en kerne af gammel modstandsdygtig land på øen Sild mod syd.

Ligesom vasketøj på en snor er øerne i Vadehavet hængt op på to faste holdepunkter. Hvis der ikke var tidevand til at holde dybene mellem øerne åbne, ville ørækken smelte sammen til en lang klittange ligesom Holmsland Klit ud for Ringkøbing Fjord.

Hvis havet nedbryder den hårde kerne på øen Sild, vil de danske vadehavsvøer helt eller delvis blive ødt og nedbrudt af havet. Det samme vil ske, hvis Horns Rev graves bort.